

Nederlandsch Boschbouw-Tijdschrift

Oprichter Dr. J. R. Beversluis

Orgaan van de

Nederlandsche Boschbouwvereniging

9e Jaargang

No. 4

April 1936

Oorspronkelijke Bijdragen

Ir. J. P. VAN LONKHUYZEN

Ik moet werken de werken desgenen, die mij gezonden heeft, zoolang het dag is; de nacht komt, wanneer niemandwerken kan.

Joh. IX: 4.

Op 6 April hoopt de heer J. P. van Lonkhuyzen, Directeur der Nederlandsche Heidemaatschappij, den 60-jarigen leeftijd te bereiken en met ingang van dienzelfden datum eindigt, volgens de bij de Heidemaatschappij geldende regelen, ook zijn dienstverband met dat lichaam.

Volgaarne aanvaard ik de uitnoodiging der Redactie van dit Tijdschrift, om aan die gebeurtenis in deze kolommen een beschouwing te wijden. Ik doe zulks met te meer genoegen, omdat degenen, die met mij den heer Van Lonkhuyzen reeds van den aanvang zijner loopbaan kennen, weten, hoe hij zich bij feestelijke vergaderingen en ook bij

andere gelegenheden, die aanleiding zouden hebben kunnen geven tot huldiging van zijn persoon — ik denk bv. aan zijn zilveren ambtsfeest op 1 Januari 1935, dat niet tot de buitenwereld is doorgedrongen — steeds op den achtergrond wist te houden. En toch, hoewel hij bescheiden en zonder veel gerucht zijn weg is gegaan, is hij — ook in het buitenland — geworden een zeer op den voorgrond tredende persoonlijkheid in de kringen van hen, die zich met de bodemcultuur bezig houden.

Van Lonkhuyzen werd op 6 April 1876 te Heteren geboren. Hij studeerde aan de toenmalige Landbouwschool te Wageningen en vervolgens aan de Boschbouwakademie te Tharandt in Saksen in verband met zijn opleiding tot houtvester bij den Dienst van het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Hij werd evenwel na voltooiing van zijn studie afgekeurd voor de tropen. Gelukkig viel de aandacht van den toenmaligen Directeur der Nederlandsche Heidemaatschappij, den heer Lovink, op den 23-jarigen jongeman, die spoedig na zijn terugkeer uit Tharandt, nl. met ingang van 1 September 1899, als tijdelijk adjunct-houtvester aan de maatschappij werd verbonden en in de uitgestrekte bebossingen onder Bakel en Gemert werkzaam werd gesteld.

Op 1 Januari 1900 volgde zijn benoeming tot adjunct-houtvester, terwijl hij in 1902 tot houtvester werd benoemd en naar het toen nog te Utrecht gevestigde hoofdbureau werd geroepen; reeds met ingang van 1 Juli 1905 werd hij tot adjunct-Directeur bevorderd. Op 1 Januari 1906 kreeg hij de functie van 1^{en} adjunct-Directeur, chef van de afd. Boschwezen, en, met ingang van 1 Januari 1910 de toenmalige directeur, de heer A. A. N e n g e r m a n, den dienst verliet, volgde hij dezen als zoodanig op.

Een zware taak werd op de schouders van den nieuwen Directeur gelegd; immers hij had tevoren vrijwel uitsluitend met de boschcultuur en wat daarmede verband houdt te maken gehad; thans kreeg hij ook bemoeïing met cultuurtechniek, landbouw, fruitteelt, zoetwatervisscherij enz.; immers de Heidemaatschappij heeft ten doel verhooging van de productiviteit van den vaderlandschen bodem in den ruimsten zin des woords. Elke afdeeling eischt voor zich de aandacht op. En, al had hij bekwame medewerkers, aan wie hij de dagelijksche leiding kon overlaten, de draden moest hij toch in handen houden; het eerste en het laatste woord waren aan hem.

Nu Van Lonkhuyzen aan den mijlpaal is gekomen, die een zoo belangrijk stuk van zijn leven afsluit, meen ik gerust te mogen zeggen, dat het algemeene oordeel in den lande is, dat hij de zoo moeilijke en veelomvattende taak,

die hem is opgelegd, op voorbeeldige wijze heeft vervuld. Dit heeft hij niet alleen te danken aan zijn kunde en ervaring, maar ook aan zijn onvermoeide werkzaamheid, alsmede aan de rustige bezonnenheid, die hem eigen is. Nimmer zal hij zich door zijn gevoel in de een of andere richting laten medeslepen; moeilijke en ingewikkelde kwesties weet hij daardoor dikwijls op alleszins bevredigende wijze tot oplossing te brengen. Dit is voor den Directeur van een groot lichaam een in hooge mate benijdenswaardige eigenschap, maar tevens is het ook het geheim, waardoor Van Lonkhuyzen de geziene figuur in tal van colleges en commissies is. Zoo denk ik, om er slechts een paar te noemen, aan zijn lidmaatschap van den Boschraad, van het Dagelijksch Bestuur van het Comité in zake de bestudeering en bestrijding der Iepenziekte, van het Dagelijksch Bestuur der W.H.G., van het Bestuur der Nederlandsche Boschbouwvereniging, van de Vereeniging van Rentmeesters enz. Ook buiten de kringen van de bodemcultuur werd Van Lonkhuyzen tot belangrijke bestuursfuncties geroepen; zoo is hij bv. president-kerkvoogd van de Ned. Hervormde Gemeente te Arnhem.

Kenschetsend voor hem is altijd geweest, dat hij, ondanks de beslommingen van zijn werkkring, zijn belangstelling voor wetenschappelijk onderzoek heeft behouden en deze heeft dan ook op vele onderdeelen van het gebied der bodemcultuur, waarmede zijn functies hem in aanraking brachten, bevruchtend gewerkt. Hierbij had de boschbouw van meet af aan zijn voorliefde en dezen bleef hij ook altijd trouw.

Zijn werk „de Houtteelt” is voor Nederland het beste boek op dit gebied. Onder de talrijke tijdschriftartikelen en praec-adviezen van zijn hand zijn er vele belangwekkend. Te dezer plaatse kunnen uit den rijken voorraad slechts een paar voorbeelden worden genoemd, zooals: „Ontginning van Gemeentegronden” in het bekende Gedenkboek der Nederlandsche Heidemaatschappij ter gelegenheid van haar 25-jarig bestaan, „Natuurbescherming en de Heidemaatschappij” in het Tijdschrift jaargang 1933, „de Boschbouw” in Mork's beroepsbibliotheek. Van de groote werkkraft van den scheidenden Directeur geeft deze publicistische werkzaamheid den jongeren vakgenooten een lichtend voorbeeld.

Bekend is ook de groote hulpvaardigheid van Van Lonkhuyzen; zou dit niet, alsmede zijn evenwichtig karakter, de reden zijn, dat hij bij zijn personeel zoo bemind is? Onlangs zeide een van zijn hoofdamttenaren van hem: „de heer Van Lonkhuyzen heeft geen vijanden bij „de Heidemaatschappij; alle amttenaren van hoog tot laag „staan achter hem als vriend.”

H. M. de Koningin heeft zijn verdiensten erkend door hem eerst tot Ridder, daarna tot Officier in de Orde van Oranje Nassau te benoemen, terwijl hij tevens Commandeur is in de orde van Leopold II van België.

V a n L o n k h u y z e n is nog in de kracht van zijn leven. De last der jaren en de inspannende arbeid van een drukken en verantwoordelijken werkkring hebben hem nauwelijks vergrijsd en niet gebogen. Het laat zich aanzien, dat hij nog vele jaren zijn groote werkkracht en zijn kunde ten bate van het algemeen belang zal kunnen aanwenden. Moge hem dit gegeven zijn!

E. D. VAN DISSEL.